

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ, АГРАРЕН ФАКУЛТЕТ

СТ А Н О В И Щ Е

От: *доц. д-р Евгений Георгиев Райчев*
Аграрен факултет, Тракийски университет
Научна специалност: Специални отрасли (Промислен дивеч)

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** в област на висше образование б „Аграрни науки и ветеринарна медицина“, професионално направление 6.3. „Животновъдство“, по научна специалност „Специални отрасли (Промислен дивеч)“ в АФ на ТРУ

Автор на дисертационния труд: *Станислава Пейчева Пеева*
Тема на дисертационния труд: *„Влияние на антропогенния фактор върху хранителния спектър на бялката (*Martes foina*, Erxl. 1777) и възникването на конфликта „Човек-диво животно“*
Научен ръководител: *доц. д-р Евгений Георгиев Райчев*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 2347/03.10.2016 г. на Ректора на ТРУ.

1. Информация за дисертанта

Дисертантката е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Животновъдство – непрехивни и други животни“ на Аграрен факултет при Тракийски университет – Стара Загора на 01.03.2016 год. със заповед на Ректора на ТрУ.

Станислава Пейчева Пеева е родена на 27.02.1983 г. През 2007 г. завършва като бакалавър Тракийски Университет-Аграрен факултет, Стара Загора. Защишава дипломна работа към секция „Зайцевъдство и дивечовъдство“ с отличен. През 2009 г. защитава магистърска степен в същия университет в Магистърска Програма „Екотуризъм“. От април 2013 г. е назначена като асистент в Тракийски университет, гр. Стара Загора,

Катедра „Животновъдство - непреживни и други животни“, където работи и сега. Владее английски и френски езици. Има добра компютърна грамотност. До момента има в съавторство 4 публикации на английски език и 1 самостоятелна.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертацията е написана на 147 страници, от които Увод – 3 стр., Литературен преглед – 32 стр., Цел и задачи – 1 стр., Материал и методи – 10 стр., Характеристика на изследвания район – 12 стр., Резултати – 52 стр., Изводи, Препоръки и Приноси – по 1 стр., Списък на литературата – 16 стр., Приложения – 12 стр. Трудът е структуриран съгласно изискванията на ЗРАС и критериите на Аграрния факултет за присъждане на ОНС „Доктор“ и е достатъчен по обем.

Подбрана е актуална екологична тематика за влиянието на човека върху хранителното поведение на един от най-често срещаните хищни бозайници у нас и за отношението към него. В същото време бялката е един от видовете с най-ценна кожа у нас и е обект на промишлен лов в редица държави. Акцентът на изследването пада върху адаптацията на бялката към урбанизирана среда. Направен е преглед на почти всичката съществуваща научна литература по въпросите за разпространението и местообитанията, за методите на изследването на хранителния спектър, поведението ѝ в антропогенна среда и извън нея и за отношението на човека към нея.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Така заложените цели са постигнати чрез правилно подбрани и актуални методики на изследване. Начинът на събиране на пробите или полевата част изисква добро познаване на маркировъчния рефлекс и ориентация в природната среда. Извършена е обемна лабораторна работа по обезпаразитяване, промиване, изсушаване и идентификация на съдържимото. Статистическата обработка на данните е правилно подбрана. Дисертантката демонстрира умения по позициониране и боравене с фотокапани и умело провеждане на анкетно проучване. Прилагани са неинвазивни методи на изследване и е демонстрирано боравене с методики в различни направления на екологичните изследвания. Чрез изпълнение на конкретните задачи, целта на проучването е постигната.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Дисертационният труд има няколко съществени научни приноса, като най-забележим от тях е, че по начинът си на хранене бялката е генералист. Тя е изключително адаптивна към урбанизираната среда. Това, че е формулиран конфликтът „Човек-диво животно“ и са дадени препоръки за

разрешаването му има чисто приложен характер във връзка с бита в българското село.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Публикациите на дисертантката са в пряка връзка с целта и задачите на нейната дисертация. Подчертавам, че една от тях „Comparing the summer diet of stone martens (*Martes foina*) in urban and natural habitats in Central Bulgaria“ е в престижно научно списание с IF.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът дава цялостна представа за съдържанието на дисертацията.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки към представения ми за становище дисертационен труд. Имам някои препоръки и въпроси:

- Препоръчвам на дисертантката да проведе изследване и в тази посока с други средноразмерни хищници. Интересно би било да се знае какво е влиянието на човешката дейност върху храната на чакала и лисицата, каква е хранителната специализация на бялката и златката обитаващи различна надморска височина.
- Препоръчвам още използването на електронна микроскопия за определяне жертвите на тези хищници по съществуващите каталози за строеж на косъма.

Въпрос:

- Познава ли дисертантката гризачите, с които се храни бялката в планинския район и населените места?

8. Заключение

Представеният за становище дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАС и има съществено научно-приложно значение. Давам своята **ПОЛОЖИТЕЛНА** оценка и предлагам на научното жури да гласува „ЗА“ присъждането на образователната и научната степен „ДОКТОР“ на Станислава Пеева, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.3. Животновъдство, научна специалност Специални отрасли (промишлен дивеч).

19.10.2016 г
Стара Загора

Подпис:

